

Buriad-Mongol УНЕН

BK(b) Paartiin Buriad-Mongol Oblastnoi Komiteed ba BMASSR-ei
Centraalna Gyisedxexe Komiteedei yderbyriin gazeed

№ 142 (2476)
1938 onoi
IJYNYIIN
22
SREDAA
15-dxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

Ijyniin 26-da RSFSR-ei ba BMASSR-ei
Verxooyno Soveedyde hungaxa hungaltiin yder.
Xydelmerised ba tariasad, albaxaagsad, in-
teligeentnyyd—bygedeere, negen xyn shingi, hun-
galtada jirejii!
RSFSR-ei ba BMASSR-ei Verxooyno Sovee-
dydei deputaaduuda kandidaaduud bolgon deb-
zyylegdehen, aradai erxime erxim xybyyd ba ba-
sagadai tyles goolosooyejeji!

SOCIALIIS MALAZALAI SHINE DEESELELDE

Myneder, bidener bolbol Malazaliji xygyylxe gyrenei 1938 onoi plaan tuxai" SSR Sojuuzai Aradai Komissaarnarai Soveedei togtooliiji tollo-
bodi. Xyde azaxuin gol jixe ootraslunuudal negen bolxo malazaliji xygyylxe ba deeselyylxe talaar, manai byxii aradai temeselei gol dyngyde ene dokyument doter xamta-lagdana. Kolxoozno tariasad ba sovxoouudal xydelmerised xadaa, malai too tolgoiji olod-xoxohoo gadana, myn malaza-lai produukca jixeer ygexe ja-badaliiji tuulaxadaa xytelberi bolgoxo, tere zamuud pravil-telstviin togtool soo zaagda-han baina.

xogyi. Fasist bandidi Chernoo-voi tuhamarsad bolbol malai ybesen taraahan, tezelei baa-ziin urgaltaiji haatuulhan, aduu moridoi too tolgoido ugaa ji-xe yseer rehen baina. Paarti ba pravitelstviin xeden olon direktivnyyd xadaa, malazal deere dyrgedegdegyi baigaa, jyyb gexede, SSSR-ei gazar-tariaalangai Arkomaad, SSSR-ei sovxoouudal Arkomaad ba busad niutaguudai partiina ba soveed organizaacanuud xangaltagygeer xydelmerilhen baina. Malain too tolgoi olon boloojy, xerin yseen bolzo xorohon, narai malai jixeer garzalan, lime kolxoozuud yseen bise bil.

Kommuniistnuud ba partiina bisenyydei Staalinska bloogoi kandidaaduud

Nyxer GRAÇOOV Nikolai Aleksaandroviç

Nikolai Aleksaandroviç Graçooov bolbol Moskvaagai oob-lastiin, Podoolsko raioonoi, Bolsloi Briancevo dereevnide, 1906 ondo ygetel-tariaasanai bylede tyrehen baina. Nyxer Graçooovi esegen jixenxi na-hajaa Moskvaagorodoi pred-prijaatnuudta xyleheer xydel-merileze yngergee.

peçaatnigaar orohon ba myn, ceexiin partiina organizaacii sekretariaar xydelmerilehen baina. 1932 ondo direktke ba partorganizaacian Nikolai Aleksaandroviçijii xytelberil-xii xydelmeride—myn ene faabrigaigaa xydelmerisede izobriteeniin biyroodo deb-zyylhen baina. Nyxer Graçooov bolbol sine xydelmeridee jixete oroldozo, poligrafiçeske yllid-beriin racionalizaacii xydel-merisede iniciativijii emxid-xen, eneegere hainuud poka-zaateln nuudijii tuulaba. Or-ganizaatorska erxim sadabari-nb, daalgadahan xydelmeride serjoozno randalgan xydel-merisede anaxaral xazuugaar garaagyi, 1932 onoi mai hara-da nyxer Graçooov bolbol fab-riçno komiteedei pleenymei sostaavta ba tyryylegeer hungagdahan baina. Gadana, BK(b) P-iin jaçektiin biyroogoi gesyyn bahan baina.

Nikolai Aleksaandroviç Graçooov
Pribatkaabaska hungauliin okrug soo ballotiivalag-daxana.

Nyxer Graçooovi eere xydelmerileze exilhen azalai zam xadaa, 1924 ondo Mosk-vaagorodoi profsojuuzuudai Soveedei litograafida prijoom-segeor huragjaar exilhen bai-na. Tilgeed Mospoligrafiin 16-dxi tipograafida xydelmerilee, endee peçaatnig maasterel kvalifikaaca oloo.

peçaatnigaar orohon ba myn, ceexiin partiina organizaacii sekretariaar xydelmerilehen baina. 1932 ondo direktke ba partorganizaacian Nikolai Aleksaandroviçijii xytelberil-xii xydelmeride—myn ene faabrigaigaa xydelmerisede izobriteeniin biyroodo deb-zyylhen baina. Nyxer Graçooov bolbol sine xydelmeridee jixete oroldozo, poligrafiçeske yllid-beriin racionalizaacii xydel-merisede iniciativijii emxid-xen, eneegere hainuud poka-zaateln nuudijii tuulaba. Or-ganizaatorska erxim sadabari-nb, daalgadahan xydelmeride serjoozno randalgan xydel-merisede anaxaral xazuugaar garaagyi, 1932 onoi mai hara-da nyxer Graçooov bolbol fab-riçno komiteedei pleenymei sostaavta ba tyryylegeer hungagdahan baina. Gadana, BK(b) P-iin jaçektiin biyroogoi gesyyn bahan baina.

rooliin komiissa bolbol šal-gadahan bolsvevig Nikolai Aleksaandroviçijii Buriad-Mongol ASSR-dxi partiina kontrooliin komiissin sekretaarai xydelmeride elygebe, endee mynee xydelmerileze bai-na.

berisegyi erid temesel jabuu-lagxa bahanaa xaruulaa.
Nyxer Graçooovijii—Lenin—Staalinal paartiin xymyyzyy-legdegse, manai socialis exe oronoi ynen xybyyn tulana,—Buriad-Mongol ASSR-ei Ka-baanskiin, Bargazanai ba Xoito-Baigalal aimagudaal xydel-merised, kolxoozniguud ba albaxaagsad bolbol RSFSR-ei Verxooyno Soveedei deputa-uduuda ehediiin kandidaad bolgon negen dungaar debzyyl-hen baina.
Nyxer Graçooov bolbol RSFSR-ei Verxooyno Soveedei deputaadal poostdo baixadaa, aradai naldabariijii xyndete johoor xariulxa geze bygede naidana.

Dyrben zil xaxadai saad tee, 17 partiina sjezdiiin tribyyn deerehee, nyxer Staalni bolbol, malazalai xeregijii eehediinge garta abra geze, byxii partiina ba partiina bise xydelmerilegshediji urialhan baina. Tilxe yjede, ene uçaastog deerexi baidal ton xynde baigaa. Malazal bolbol xyde azaldaxi shinedxen baigulgiin yjijii byril berxet-teleer yngergehen baina: endee kulaacka xorololgiin xoiso-lon ugaa jixe baigaa. Jixexen oroldolgotto azal jabuulxa xeregeti baigaa, ilalta tuulaxiin tulada, byxii xyse sadalaa, byxii eneegere gargaxa, tariasadal ba tyryy naukiin oopedijii elsyylxe xeregeti baigaa.

Ene gutamsag dutagdaluud-dijii tyrgen zahaxa zorilgo gol şuxala bolood baina. Bi-dener bolbol byxii kolxoozuud ba sovxoouudta malazalai er-xim deede produukca ygedeg ba erxim hain şanarta poka-zaateln nuudai bolxo jabadali-ji tuulaxa ujalgataidi.
„SSR Sojuuzai Aradai Kom-issaarnarai Soveed bolbol, malai too tolgoiin saşadaa ur-gaxatai xamta, malazal deere mynee yjiiin gol zorilgo xadaa, malai yylterilji haizaruulxa, tezelei baazilji bexizyylxe ba malai veteraarna ba zootex-niçeske xaruulijii zybeer em-xidexxe zergeer, malai produuk-ca ygelgijii deeselyylxe jaba-dal bolno geze, toolono“
Ene direktiv bolbol mal-azaliji xygyylxe gyrenei 1938 onoi plaanai yndehe hur-inb boloo. Manai kolxoozuud ba sovxoouud bolbol gansal olontoonoi hyregtei baixa bise, myn deede şanartai jixe pro-duukca ygedeg, yylterte mal-tai, erxim proizvoditelstviin nuud-tai, erxim zergiin narai mal-nuudtai baixa johotol. Egeel lime ysluoviin bil bol-xodo, bidener bolbol mixa, hy-nooho ba busad produukcanu-udaar byri elbeg delbeg bolxodi.

Ulaan Aarmiin zergede bai-xadaa, (1929-1931 on), nyxer Graçooov bolbol niitiin xydel-meride aktiivnaar xabaadahan ba rootno gazeedei redaakto-raar xydelmerilee, komaando-vani ba partorganizaaciiin daal-gabariijii sag soon dyrgedeg ba eeringee ideine—politices-ke xymyyzelijii deeselyylxiin tulada jixeer xydelmerilehen baina. 1930 ondo poolkiin part-organizaaca xadaa, nyxer Graçooovijii kandidaadhaans BK(b) P-iin gesynde oruul-ba.

16-dxi tipograafida xydel-merilede, nyxer Graçooov bol-bol komsomoolsko organizaaciiin azabaldada aktiivna xabaadaba. 1926 ondo ceexiin komsomoolsko jaçektiin sek-retaariaar hungagada. 1927 ondo fabriçno komiteedei za-luusuudai zygehe tylosegiiin xydelmeri jabuulxa, byxeza-voodoi komsomoolsko jaçek-kiin biyroogoi gesyyn bolon hungagdaba. 1928 ondo nyxer Graçooov bolbol komsomooloi byxefabriçno jaçektiin sekretaariaar hungagada.

Malazaliji xygyylxe, gyrenei 1938 onoi plaan tuxai

Yngerhen yje bolbol kol-xoozno tovaarna feermenyydei xysetelgeer urghan yje myn. Tedenei toonb 1934 ondo 136200 bahanaa, 1938 ondo 374600 xyrtter urгаа. Mynne byxii kolxoozuudal 90 garan procentn malazalai feerme-nyyde bolonxoi. Malazalai xo-jor-gurban feermenyydei kol-xoozuud arbaad mingaad boloo.

Togtool doter, kolxoozno zizexen feermenyyde tusgaar anaxaral tabihan ba ede feer-menyyd deerexi malai too tol-goiji yrgedexxe zorilgo tabi-na. Yşee xeden olon kaarliko-vo feermenyyd bil bahiiji medexe xeregetel. Zişeel xede, Smoolensko Ooblastiin, Meşoo-ovsko raioonoi „Yrozal“ kol-xoozdo 2 tugalat ynieen ba nege xonin xadaa, „freerme“ geze nerelegdedeg. Ene Oob-lastiin Dyxoovşinsko rai-oono 26 kolxoozuudai 15 kolxoozdonb 10 tol-goj xyrtter malai feermenyyd bahan baina. Lime feermenyy-dijii xyset bodoto azaxui bol-goxor boloo.

Ulaan Aarmiin zergede bai-xadaa, (1929-1931 on), nyxer Graçooov bolbol niitiin xydel-meride aktiivnaar xabaadahan ba rootno gazeedei redaakto-raar xydelmerilee, komaando-vani ba partorganizaaciiin daal-gabariijii sag soon dyrgedeg ba eeringee ideine—politices-ke xymyyzelijii deeselyylxiin tulada jixeer xydelmerilehen baina. 1930 ondo poolkiin part-organizaaca xadaa, nyxer Graçooovijii kandidaadhaans BK(b) P-iin gesynde oruul-ba.

SSR Sojuuzai Aradai Kom-issaarnarai Soveed bolbol mal-azaliji xygyylxe, gyrenei 1938 onoi plaan tuxai togtool gargaba. Arkomsoveed bolbol hyylei zilnydeit torşoo soo, malazalai sovxoouudijii beri-zyylxe, kolxoozno feermenyy-dijii emxidexxe ba kolxoozuud ba kolxoozniguudta gyrenei tuhalamza yrgeneer zyylxe yndehe huuri deere malazaliji xygyylxe jabadalda jix-xen amzaltanuud tuulagdahan bai-na geze temdegdebe. 1934 onho 1938 on xyrtter,oron doter eberte tomo malai too tolgoi 52 procent,xonid ba jamaad—82 procent,gaxai—123procenturгаа. Kolxoozno malazalai feerme-nyydei too 1934 onho 1938 on xyrtter—136200 bahanaa,374600 xyrtter olon boloo. Ene sagal torşoo soo kolxoozuudaxi ma-lai too tolgoiin urgalt: eberte tomo malaar—77 procent,ronid ba jamaagaar—123 prec.,gaxain talaar—126 proc.

Malazalai kolxoozno tovaar-na feermenyyd bolbol kolxoozniguudai ymslingee medelde mal ydxexe jabadalda ton jixe tuhalamza zyylhen baigaa. 1938 on xyrtter feermenyyd bolbol 1445 mingan tugalnuudijii, 15270 mingan proşoonko-nuudijii, 4433 mingan xonid ba xurigadiijii kolxoozniguudta xu-daldahan baina. Tereenhee ga-dana, kredideer ba specialis-na xyngelentydeer gyrenei ygehen tuhalamziin aşaar, ynieegyi kolxoozniguud bolbol kontraktaaciiin johoor,3373 min-gan tugal abhan baina.

taadta,myn aradai daisadal,hyld-xelei xoroto xydelmeriin ge-meer,paarti ba pravitelstviin direktivnyyd dyrgedegdegyi: xeden olon kolxoozuud xadaa, yşee malazalai feermenyydygi baihaar, mynee xyrtter plemen-noi xereg gurimşuulagdaagy, malai too tolgoin yseltehee tezelei baaza xozomdohoor baina; aduu moridoi azal xan-galtagy baidalda baina; malai veteraarna ba zootexniçeske xaruuhan muusa emxidxegden-xei.
Zarim respyyblikenyyd, xi-zaarnuud ba ooblastinuudal kolxoozuudta malai too tolgoin xoroxo ba zaluu malai garga-laxa jabadaluud bil baina. 1937 ondo Sverdloovsko ooblas-tiin kolxoozuudta moridoi too tolgoi 8 proc., eberte tomo malai too tolgoi 13 proc. xo-rohon ba tugalai 21 proc. gar-zalahan baina; Myn Başkirskaa ASSR-te aduu moridoi too tolgoi 5 proc. xorohon ba tugalai 21 proc. garzalanahan baina; Ta-tarska ASSR-te aduu moridoi too tolgoi 10 proc., eberte to-mo mal—11 proc., xorohon ba tugalai 27 proc. garzalanahan baina.
SSR Sojuuzai Aradai Kom-issaarnarai Soveed bolbol ma-lai too tolgoiin saşadaa urga-xatai xamta, malazaldaxi gol şuxala zorilgo xadaa, hyregel yylterilji haiza-

PARTIINA AZABAIDAL

NEGENDENЬ HANALAA TABIAAD, NYGӨӨДИНЬ MARTAXA XEREGGYI

Partiina exin organizaacanuudai otqoodno-hungaltiin suglaanuud bolzo dyyrheer nelieedgyi udaan sag yngere. Ene ye soo partiina exin organizaacanuud bolbol eeheedingee xydelmeriiji, xamtiin suglaanai togtoomziin yndehheer shinedxen tabiza bainad.

Ziseelxede, Ulaan-Ydiin tymer zamai traansportiin, zamai 13-xi distaavciin dergedexi partiina exin organizaaca (partoorgny nyx. Molotkoov) bolbol byxil xysee emxidzeze, traansport deere arada daisadai xehen xorololgin xolsolon-guudii us a d x a x a jixexen xydelmeri xehen baina. Hyyliin yjede tus distaancada xabaatai zam deere poojezduudii yni udaan haatuulxa jabadaluud ba poojezduudai avaar (kryseeni) boldog jabadaluud usadzagdaa.

Gadana, tus distaanca bolbol yiledberilingee prograamii ziseete hainaar dyyrgeged boloo. Tus organizaaca bolbol eehtens daalgagdaa yg-

tehen № 30 hunguuliin ucaastog deere бага бiше xydelmeri jabuulhan baina.

Gebesji, mynee xyrter partiina huralsaliny plaanagaa johoor jabaza sadadaggyi, xodo tahaldadag zandaa. Partiina organizaaciin urgaltala hula. Yiledberi deere xere xydelmeleze baigaa staxaanovsad, udaarniguudhaa paartida abxa jabadal ygei. Mynee azal deere xydelmerileze baigaa xydelmerised kommunilistnar geze, neges ygei, tus organizaaca bolbol enen tuxal xelegdehen zaabarinuudii xereg deeren bejelyyleze sadaagyi bahiins temdeglexe xeregetel.

Partiina suglaanai togtool soo xelegdehenei johoor, dutuu dunda zyilnyyidii byrin usadzaxa, partiina organizaaciin xydelmeriiji saasadans shinedxen tabixans, tus organizaaciin kommunilistnuudai ba tryyshiin eelzeende, partoorg nyxer Molotkoovoi xuxala zorilgo bolno.

S.Z.

ZURAG DEERE: Kerenei MTS-iin (Tynxen) traktoriista nyx. D. P. Kyrbaajeva bolbol zoelen xaxalalgada 123,68 gek-taar gazarta tarilga xehen baina. A. Cernoovoi foto.

MODO BELEDXEL DEERE XYDELMERILEZE JABAA KOLXOONIGUUDTA OLGODOHON XYNGELELTENYD

Paarti ba pravilistvo bolbol modobedxelde tuilai jixe anxaral tabina. Ol modonoi arkomaad bolbol ene onoi xojordoxi ba gurbadaxi kvaartalnuudal torso soo 22 million kyybmeetr modo beledxexe ba 29 million kyybmeetr modo shirexe johotoi. Tereenti xamta, xynde azyiledberiliin ba zam xarilsaanai arkomaadnuud ba busadai ol modonoi organizaacanuud bolbol modo beledxelii goritogoor jabuulxa baina. Pravilistvaar batagaldahan, 1938 onoi plaanai gyisedxelliji xangaxa jixe xydelmeri jabuulagdaxa johotoi. Ene zilde egeel tryyshiin xee modobedxel bolbol zuna yjede ime jixe xemezeetegeer jabuulagdaxa baina.

SSSR-ei Arkomsoveedei dergedexi ekonomsoveedei main 26-nai yderei togtooloi johoor, modobedxel deere xydelmerileze jabaa kolxooziguudta, xuluu nyryhenei ba toorfiin azyiledberide xydelze jabaa kolxooziguudtal adali, time xyngelentyd olgogdohon baina.

Ede xyngelentyyde johoor, modobedxel deere xydelmeriini doogovoriji nege zilhee bogonibise bolzoroor batalahan, kolxooziguudal azaxi bolbol xydee azalai naloghoo ba hytuusalgaha sylelegdexe baina. Kolxoozuudta urgasa xubaaxada, tedener bolbol, busad byxil kolxooziguudtal adali, maldaa xyrexe tezeel ba tariiaagaar xangagdaxa johotoi.

Kolxoozuudal pravleenyid bolbol doogovoroor modobedxel deere xydelmerileze jabaa kolxooziguudal byilin geygyyde tere doogovorto zeleins tor-

so soo kolxooz deeren xydelmeri olgoxo ujalgatal.

Modobedxelde ooxo kolxooziguudii tatabari, straxovaani g.m. yritei bahanaal saltagaanaar bariza bolxogyi. Xerbee modobedxelde garhan kolxooziguudai time yritei baigaa haans, tereeniin salin xylehenheens daraza abxiin tulada, tedenei xydelmerileze baigaa, ralgyisedkoomud ba selsoveedyyde enen tuxal medeesexe xeregetel.

Pravilistviin ene togtoomziin johoor, kolxoozuudal pravleenyid bolbol modobedxel deere xydelmerilexe doogovoroor kolxooziguudtal byrii udaan bolzoroor batalaxa jabadala tuhalaxa ujalgatal. Doogovoroini bolzorooy xexetei xamta, kolxooziguudii modobedxel deerehe tuuza abasaadag jabadalli xorimoloxo. Ene togtooliji ebdehen, kolxoozuudal pravleenyid tryylyged bolbol syyde xarilsalalgada xabaaduulagdaxa baina.

Oi modonoi azyiledberiliin xoxoorganuud bolbol socialis xarilsan tuhalalsalgin doogovoroor kolxoozoi pravleenyidte batalaxa johotoi.

SSSR-ei ol modonoi azyiledberiliin Arkomaad bolbol, modobedxel deere xydelmerileze jabaa ba sineer verbovaalagdaxa baigaa kolxooziguudta, SSSR-ei Arkomsoveedei dergedexi ekonomsoveedei main 26-nai yderei togtooliji yrgeneer oilguulxiji byxil glaavkanuud ba treestnyyde, myn sojuuzna respyyblike nygyde olmodonoi azyiledberiliin arkomaadnuud zaabari ygehen baina.

Komsomooloi aikoomoi pleenym bolbo

Komsomooloi Muxar-Siberei aimagai komiteedei gurbadugaar pleenym bolzo dyyrebe. Pleenym deere komsomooloi aimagai komiteedei sekretars Styliov doklaad xehen baina.

Nyxer Styliov doklaadaa kritike ba samokritikiin talaar ton xursa biseer ba erid biseer xebe. komsomooloi aimagai komiteedei xehen alduu dutuunuudai xursa ugliunuudii toirozo garahan baina.

Komsomooloi aimagai komiteedei ene otqoontoy ye soo xehen xydelmerin ton бага. 1938 onoi I kvaartal dotor miil 38 zaluuuudii komsomooldo abhan ba mynee komsomooldo oroxo duratanai 72 ankeedyd yzgedeygi xebteze baina.

Komsomooluudai politiikeske huralsal ton xangaltagyi, Xara-Siberei (propagandistans Xvostov), DXAKAO. (propagandistans Arxiipov) gexe metiin komsomoolsko organizaacanuudai komsomoolsko huralsal xodo tahaldadag, politiikeske huralsalaa yngergexede propagandiistnuudins beledxelgyi jireze, zanaatiaa teemiinge yndehheer bise gy, ali huragsadta jixe intereegyigee yngergedeg baina. Myn komsomooloi aimagai komiteedei zyghoe propagaadistanuudai dunda seminaar ba koncyltaaca emxidxelgyi baigaa.

Komsomooloi aimagai komiteed bolbol komsomooluudii

partiin zergede abxa asuudalaar ton xangaltagygooer xydelmeriee. Ene talaar, xehen xydelmerin rekommindaa ygelgeer xizaarlahan baina.

Eneenhee urda ton alduutagaar komsomooluudii komsomoolhoo gargahan baina, gebe, ene alduugaa komsomooloi CK-ei ba obkoomoi zaabarinuudai yndehheer suud zahaza, zyb biseer komsomoolhoo gargadahan, komsomooluudii gedergens komsomoolons uruulxa johotoi baihan aad, ene alduugaa zahaza sadaagyi, zahaxiin tylee xydelmeri oridoos jabuulaagyi baina. Zyb biseer 75 xynnyyde komsomoolhoo gargadahan baixadans, tedenehe miil 6 xynii gedergens komsomooldo uruulhan aad, doklaadcg nyx. Styliov bolbol «gargadahan komsomooluud bygede zybeer gargadahan baigaa» geze bejee ymooen xelexehee bise, ene xehen alduugaa zahaxiji xyseegy baigaa.

Imenyid ali olon dutuu dunda faaktanuudii pleenym bolbol eliryen xelseed, komsomooloi aimagai komiteedei xydelmeriiji xangaltagyi geze toolood, saasadaa komsomooloi xydelmeriiji, komsomooloi CK-ei pleenymei togtoomziin yndehheer shinedxen tabixii komsomooloi aimagai komiteede daalgabari ygehen baina.

CEM. CEDENEI.

Malazaliiji xygyylyxe 1938 onoi gyrenei plaan tuxai

(TYGESEXL. Exinь 1-dx¹ niuurta)

ruulxa, tezeel baaziji bexi-zylyxe ba malai veteraarna ba zootexnikeske xaruuhiji zybeer emxidzeze jabadal xadaa, malai produkxa ygelgiji jixedexe jabadal bolno.

SSR Sojuuzai Aradai Komissarnarai Soveed bolbol 1939 onoi janvaariin negen xyrter kolxoozuudta malai too togtooji olqoruulxa plaan batalba: aduu moridiji 13352 mingan (gy, ali 107 proc.) xyrter, eberte tomo mal 16281 mingan tolgoi (gy, ali 110 proc.) xyrter, xoni—25202 mingan tolgoi (gy, ali 117 proc.) xyrter, jamaa—1372 mingan tolgoi (gy, ali 116 proc.) xyrter, gaxal—7230 mingan tolgoi (gy, ali 119 proc.) xyrter.

1938 onde tyrehen narai malnuudii; unagadiiji kolxoozuudta 1740 mingan tolgoi xyrter, tugalnuudii kolxoozuudta 4042 mingan tolgoi, kolxooziguudta—8148 mingan tolgoi xyrter, xurigadiiji kolxoozuudta—8826 mingan tolgoi, kolxooziguudta—12747 mingan tolgoi xyrter, esigediji kolxoozuudta—540 mingan tolgoi, kolxooziguudta—2711 mingan tolgoi xyrter, porsoonkonuudii kolxoozuudta—8505 mingan tolgoi, kolxooziguudta—14080 mingan tolgoi xyrter tezeen mal bolgoxo johotoi.

SSR Sojuuzai Aradai Komissarnarai Soveed bolbol Sovxoozuudal Arkomaad, edee xooloi Arkomaad, gazartariaalangi Arkomaadal sovxoosudal, goorodsadarai azaxinuudal treestnyyid ba busad gyrenei ba kooperativno azaxinuudal malai too togtooji olqoruulxa plaan myn batalaa.

Malazalai kolxoozno sine feermenyydiji emxidzeze ba zixexen feermenyydiji bexi-zylyxin tulada, 250 mingan tugal ba kolxoozuudal sarnuudii olon bolgoxin tulada 306 mingan ere buruunuudii kolxooziguudhaa xudalhan abxa ba kontraktaacalaxa plaan batalaa.

Ysee ynieetel bologyi kolxooziguudtal raioono kolxoozno tovaarna feermenyydhee 256 mingan tolgoi tugal xudaldaxa plaan, myn tedene zoriulan 1938 ondo kolxooziguudhaa 884 mingan tolgoi tugal xudaldaxa abxa ba kontraktaacalaxa plaan batalagdaa.

Plaan bolbol kolxoozuud ba kolxooziguudal 17797 mingan yniee, 25348 mingan xoni, 714 mingan jamaa ba 5217 mingan gaxainuudii yylterte prozvodiitelnyuudaar metizaacalaxii xaraalhan baina.

1938 onoi plaanai johoor, yylterte malai kolxoozno feermenyydhee 9600 tolgoi,

SSSR-ei gazartariaalangi Arkomaadal sovxoosudhaa—4800 tolgoi yylterte azarganuudii kolxoozuudta, SSSR-ei gazartariaalangi Arkomaadal sovxoosudal aduu moridoi feermehee 600 tolgoi yylterte azarganuudii sovxoosudal Arkomaadal sovxoosudta gyrenei senger xudaldagdaxa johotoi.

Yylterte buxanuudii kolxoozuudal xudaldaxa abxa xyngelente yslouvi balguulagdaa.

1939 ondo kolxoozuudta siloos daraxa plaan 125004 mingan tonnoo bataldagdaa.

Malai veteraarna ba zootexnikeske xaruuhiji halza ruulxin zorilgoor, 1938 ondo zootexnikeske ucaastoguudii 11720 xyrter, veteraarna ucaastoguudii—6920 xyrter, vetfeelidserske pyynknyyidii 11050 xyrter, raioon xorondiin veteraarna bakteriologiikeske laboratorinuudii 520 xyrter olon bolgoxo geze togtoogdoo.

SSR Sojuuzai Aradai Komissarnarai Soveed bolbol, malazaliiji xygyylyxe gyrenei plaanii kolxoozuudta xyrgexede, kolxooz byriin onso zyilnyyidii ba kolxoozuudal zyghoe orohon duraxalnuudii anxaraltagaar xaraada abxa jabadala byxil niutagai organizaacanuudal anxaraliiji xanduulna. (TASS).

(TASS).

Hungaltiiji ynder pokazaatelstaigaar ugtaxa

Ulaan-Ydiin PVZ-oi xydelmerised ba staxaanovtan bolbol RFSFR-ei ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedydte hungaxa hungaltiin yderiiji yiledberiliin yndernyyid pokazaatelstaigaar ugtaxa tula, eeshedlingee xeze baihan xydelmeriingee byteesiiji ba sanarliiji ulam deeselylyxe bainad.

Ziseelxede, parovooz-svoorno ceexiin eletrosvaarsiguud nyxexed Simoonova, Syyslikova, Silkoova geyged xydelmeridee ynen sexeer xandaza ba staxaanovska xydelmeriin meetodii xysed hainaar sudalhanaa, bodoto xereg deeren gar-gaza sadahanaigaa asaar, yder byxeneigee yiledberiliin prograamnuudii 250 procentnee ylyybselen dyyrgeze zuurraa, edenei xehen xydelmerin ton hain sanartal baina.

Tus ceexiin xydelmerised, staxaanovtan bolbol bygede negen adali hainaar xydelmerileze, Verxoovno Soveedydte hungaxa hungaltiin yderiiji yiledberiliin yndernyyid pokazaatelstaigaar ugtaxa usartal.

G. Budaajev.

TYRYY CEEX

Ulaan-Ydiin PVZ-oi parovooz-mexanikeske ceex (naqaalngilny nyx. Kabeenin) bolbol hara hariingaa daabariiji ylyybselen dyyrgeze baina. Ene ceex bolbol eerlingee zavoodoi ceexnyyidii belen deetaalnuudaar dutamaggyigee xangaxahaa gadana, tymer zamai liiniiji ton xuxala regetel caastinuudaar xangadag baina.

Tus ceex bolbol ijyyniin 26-nai yderiiji ziseete ynder yiledberiliin pokazaatelstaigaar ugtaxa, zavood deere tyryy huuri ezexer xydelmerilene.

dyyrgeze, erxim hain xydelmeriin rezyltaaduudii tulaxiin tylee nelieedgyi temeseze baina.

Tus ceexiin xydelmerisedel dunda aguul haixan socialis xydelmeriin ynder byteesiiji xaruulxa xydelmerilege staxaanovtan-nov a t o r t a n olon bil baina. Ziseelxede, tookars-rastooqny nyx. Smirnov bolbol smeentinee daabariiji 3-4 daxin ylyybselen dyyrgeged baixa jyn. Nyx. Smirnov bolbol lara soo 700-800 tyxerig oldog baina.

Tereşelen, erxim maasternuud nyred Komarov, Savreneiko, Cerstiyy g gsed, eeshedlingee erxim maasterai oopediiji xydelmerisedtee damzuulan ygege talaar nelieedgyi anxaral tabiza xydelmerilexetelee xamta, yder byxeneigee prograamii 250-300 proc. бага бiшеer dyyrgeged baina.

Tus ceexiin staxaanovtan, komandiirnuud bolbol tulahan amzaltaaraa hanaagaa amaraad baixa bise, xarinyje ynder pokazaatelnyuudii tulaxiin tylee temeseze johotoi.

Jamar argaar tus ceexiin kollektiv bolbol plaanagaa sag bolzoor soo ylyybselen dyyrgebe gexede: egeen tyryyn, ceexiin xuxaan maasternuud bolbol xydelmerisede eeshedlingee ziseete xydelmeriin oopediiji yrgeneer damzuulxa, tereşelen ceexiin inzenerne-texnikeske xydelmerileged bolbol detaalnuudai plaanii ba zuraguudii ton todorxoigoor ba oilgostogoor xydelmerisede beledxexe ygedeg bainad. Ede ziseenyid jyy xaruulnab gexede, ceexiin komandiirnuud bolbol plaanagaa ylyybselen

Gombo Budaajev.

XITADDAXI DAINAI BAIDAL

(TASS-iin korrespondentnyyde Xanskoy ba Sanxaiha medeesehnyyidhee)

Centraalna Xitadta

Anxyei prevliinclin baruunurda talada, Aneciin goorodoi rajoondo Xitad-seregyyid bolbol japoontondo esergyi koontrataakanuudii xeze yrgelzeleheer baina. Ene raioono Janczi goloi urda erje japoonsko desaantnuudhaa seberlegdenxel. Hyylei yderyydeit torso soo japoonsko samolooduud bolbol, Janczi golii japoonsko koraablinuudal ygege jabadalli haatuulxa baigaa bexilemel xaaltanuudii Mataan raioono xeden udaa boombodoo.

Xoito Xitadta

Lynxaiska tymer zamai zyyn ucaastog raioono japoontonoi ara talada ylehen, Xitad caastinuud bolbol aktiivna operaacanuudii xeze yrgelzeleheer baina. Tedener xeden pyynknyyidii ezelee. Sinizoyhoo zyxxeneer ede caastinuud bolbol japoontonij Gyaanxe ba Balzoyhaa tyryze gargaar.

Xitad staabal medeenyydei johoor, japoonsko komaandovani bolbol, eerlingee seregyyidii Lynxaiska tymer zamai raioonhoo Sansil provliinca teese abaasaxa exileze baina.

Raadio muugaar xydelmerilne

Verxoovno Soveedyyde hungaltiin beledxeli yjede, raioonuud bolbol ton jixe regetel zyl baihan aad, Jaruunin aimagai ceentr deerxi raadioo ystanoovko bolbol sag yrgelze xydelmeriledeg haa, todo honor bise baina, zerge xojor xynei duu garxans duuldadag tula, jyy oilgoxo argagyi baixa jym.

Xedi ime gebeş, eneeniiji haizaruulxa, zahaxa tuxal xemeze abtanagyi.

Gadana, ene zilde Egetiin somonoi ceentr deere raadioo yyzel baiguulagdaxa dyyreed, haja xydeleze baitarans, ijyyniin 25 xyrter xaaxa geze, aimaghaa xaxirala jireed, mynee xaagdanai baina.

C. Nontlin.

Хydelmerinyyidii zybeer emxidzeze sadaagyi

Ybehe xurlaalgin kampaanii tuxal paarti ba pravilistvin gargahan togtooloi yndehheer, kolxooz byriin pravleenyid bolbol ybehe xurlaalgin plaanii ene daril zaxooxo johotoi baina.

Muxar-Siberei aimagai Saral-dain selsoveedei, Kirovlei neberemete kolxooz bolbol ybehe xurlaalgin xye meriin plaanii xurii tabiaagyi baina. Ybehe xurlaalgin kampaanida xexer reglegdexe maşinanuud byrinco remooontologdoogyi.

RFSFR-ei ba BMASS-ei Verxoovno Soveedydte hungaxa hungaltiin exilter ton bogonixon sag yloed baixadans, tus kolxooz bolbol kolxooziguudaa mynee xyrter agitaatornuudaar xangaagyi baina. Ene kolxooz deere oridoo nege agitaator, hurguuliiin hurgagxa nyxer Ivanov xydelmerileged. Uşar timehee, nege zarim kolxooziguud bolbol hunguuliiin dyremtel ton nilsaagyi baina.

Myn, ene kolxoozoi dergede xygyedel jaasli emxidxegdehen aad, xygyeden ton xangaltagyi baldala baina. Thiiged, xygyedii xyymyyyleged xadaa, medicinske yzelgede oroogyi baina. Xygyedii edieelylyxe produktanuudii noormooorhon tabigdahan balbaş, xygyedee ydertee oridoo nege daxin edieelylydeg baina.

Yoolonev.

Yçeedgyi huuna

Zede. Deede-Toriin somonoi, Jezovoi neremzete kolxoozoi tariian aval geegdeze jabana. Jyyb gexede, ybehe ba tariiaa xurlaalgin maşinanuudii remooontolgo 75, 2 proc. dyyrgeged. Paaral negedexi xaxalagaa 68,4 proc. boloo.

Gadana, tariiaanal ybehe tytixe gurban brigadaa emxidxegdeed, xydelmerileze exilheer 20 yder bolbo.

Tus kolxoozoi pravleeni ba brigadiirnuudsi propoolkilgooxer zerge jabuulagdaxa baihanii medexegyi ba oridoosji yçeedgyi huuna.

G. Zerbaajev.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV.

KINOOTEATRNUUDA:

"PROGRESS" Papanintan

"ERDEM" Zengezyir